

ПОЛЬОВА ПРАКТИКА З ГЕОГРАФІЇ ЯК ОДНА З ФОРМ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ПРИРОДООХОРОННОЇ РОБОТИ

Польова практика – одна з найважливіших ланок системи підготовки майбутнього вчителя природничих дисциплін. Вона є сполучною ланкою між теоретичним навчанням студента і його майбутньої самостійної діяльністю. Організація і проведення практики складають цілісний процес, що характеризується інтегрованістю, взаємозв'язком всіх компонентів, їх скоординованістю, що забезпечує високий рівень розвитку та функціонування, підпорядкування всіх її частин, етапів, компонентів, функцій основної мети – розвитку індивідуальності, особистості студента як майбутнього фахівця.

У підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін до природоохоронної роботи польова практика з географії займає одне із провідних місць.

Мета польової практики:

- ознайомлення студентів з методами і прийомами польових досліджень;
- поглиблення розуміння теоретичних питань з географії ґрунтів і ґрунтознавства, що викладаються в лекційному курсі;
- реалізація знань, отриманих на лабораторних заняттях.

Основні завдання польової практики з географії в системі підготовки майбутніх вчителів до природоохоронної роботи:

- розширити і поглибити знання студентів про навички проведення спостережень і екскурсій в природі;
- розвивати вміння працювати з географічною, педагогічною літературою;
- володіння методикою географічних досліджень;
- вміння давати характеристику географічного об'єкта чи явища;
- об'єктивно оцінювати події, що відбуваються в галузі природничої і суспільної географії;
- розвивати у студентів потреби в самоосвіті та самовдосконаленні навичок дослідження природи [2, с. 47].

Виходячи з мети та завдань які ставляться перед студентами під час проходження польової практики з географії, ми бачимо що вони не дає повною мірою необхідних знань та вмінь для здійснення природоохоронних заходів необхідних для виконання природоохоронної роботи в школі.

У сфері науково-дослідної діяльності польова практика з географії забезпечує підготовку майбутніх вчителів: до підготовки польового обладнання та спорядження; до складання польових звітів, пояснювальних записок; до складання оглядів, анотацій, рефератів і бібліографії з тематики проведених польових досліджень; до участі в роботі семінарів, науково-технічних конференцій, у підготовці публікацій; до участі у проведенні комплексних географічних досліджень галузевих, регіональних, національних і глобальних проблем; до

виявлення природно-ресурсного потенціалу території та оцінці можливостей його господарського освоєння; до оцінки антропогенних впливів на природне середовище, до аналізу та узагальнення результатів науково-дослідних робіт з використанням сучасних досягнень науки і техніки, передового вітчизняного та зарубіжного досвіду; до виявлення та діагностики проблем охорони природи і систем взаємодії суспільства і природи, до організації та проведення географічного та екологічного моніторингу; до вирішення географічних завдань, пов'язаних зі стійким розвитком природно територіальних систем; до аналізу загальних проблем ефективності використання природних ресурсів, а також раціонального природокористування [3, с. 20].

В результаті проходження польової практики відбувається реалізація теоретичних знань, отриманих під час лекційного курсу упродовж року, оволодіння практичними вміннями і навичками, безпосереднє ознайомлення з живою природою, у навчальному процесі необхідно забезпечувати вивчення інтегрованих курсів з циклу природничо-наукової підготовки.

Польові практики з географії це не тільки отримання практичних навичок і умінь, але і подорожі, зустрічі з різними географічними об'єктами, як природного, так і соціально – економічного характеру.

Основні форми роботи на польових практиках з географії – навчальні екскурсії, топографічна зйомка місцевості, опис компонентів природи і природно-територіальних комплексів (ПТК), проведення вимірювань і подальших розрахунків, обробка зібраного матеріалу, самостійні спостереження [1, с. 7].

Польова практика з географії здатна закласти основу науково-пізнавальної діяльності в ході маршрутів або стаціонарних досліджень. Усвідомлений інтерес до туристичних подорожей, реалізація різноманітних можливостей з організації туристських походів – важлива складова роботи майбутніх вчителів географії.

Таким чином, підготовка майбутнього вчителя географії до польової практики є важливою ланкою підготовки висококваліфікованих фахівців у системі сучасної педагогічної освіти, що закріплює і поширює теоретичні знання та дає змогу сформувати практичні навички в різноманітних польових умовах але не дає повною мірою необхідних знань та вмінь для здійснення природоохоронної роботи.

Список використаних джерел

1. Атеєва Ю.А., Орлова А.Г. Влияние полевых практик на психологическое и физическое состояние студентов-географов

//Естественнонаучное образование в школе и вузе: материалы межрегиональной конференции (г. Ярославль, 14– 15 декабря 2010 г.). – Ярославль: Изд-во ЯГПУ, 2010. – 216 с.

2. Бабушкин И. Н. Комплексная полевая практика по физической географии

[Учебник для студентов-заочников географических факультетов педагогических институтов] / И. Н. Бабушкин – М. : Просвещение, 1972. – 101 с.

3. Польова практика з геоморфології : метод. вказівки [для студ. природничо-географічного факультету] / [укл. Чайка В. В.] – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, – 2010. – 20 с.